

MA, ME, MI... czyli nauka czytania metodą sylabową.

Nauka czytania jest dużym wyzwaniem dla każdego dziecka. Umiejętność czytania ze zrozumieniem w znacznym stopniu wpływa na dalszą edukację. Zazwyczaj uczymy się czytać, zwracając uwagę na poszczególne litery, z których składamy sylaby, a następnie wyraz... Jednak często pojawiają się trudności wynikające z „nazywania liter”.

Poważnym błędem, będącym przyczyną późniejszych trudności szkolnych uczniów, jest podawanie dzieciom nazw liter. Rodzice mówią dzieciom: to litera em, a to litera ce. Operowanie nazwami liter wymaga wiedzy metajęzykowej, której dzieci jeszcze nie posiadają i nie jest im ona konieczna na tym etapie nauki. Nazywanie liter przez dzieci podczas czytania powoduje powstawanie „wyrazów”, których dziecko nigdy w rzeczywistości nie słyszało. I tak kiedy uczennica klasy zerowej czyta ‚jotajotkao’ trudno, nawet dorosłemu, usłyszeć w tym wyrazie słowo jajko.

J. Cieczyńska

Metoda sylabowa (nazywana również metodą krakowską lub symultaniczno-sekwencyjną) jest niewątpliwie jednym z najskuteczniejszych sposobów nabywania przez dziecko umiejętności czytania ze zrozumieniem. Metoda uwzględnia przetwarzanie języka przez prawą i lewą półkulę mózgu; prawa półkula przetwarza wszystkie informacje całościowo, natomiast lewa stopniowo, uwzględniając różne bodźce; czyli łatwiejsze jest dla dziecka na początku przetwarzanie globalne.

METODA SYLABOWA KROK PO KROKU (TROCHEŃ TEORII)

Naukę czytania rozpoczyna się od wprowadzenia do zabaw samogłosek ustnych (czyli O,I,A,E,U; później również y,ó). Następnie dziecko poprzez różnorodne ćwiczenia oraz zabawy nabywa umiejętności łączenia spółgłoski z samogłoską i całościowego odczytania takiej sylaby (synteza sylaby otwartej), np. la lo le lu li ly.

W rozwoju mowy dziecka wyrażenia dźwiękonaśladowcze pojawiają się jeszcze przed ukończeniem pierwszego roku życia. Niemowlę chętnie powtarza wówczas imitowane przez rodziców głosy zwierząt, pojazdów, narzędzi. Większość użytych w proponowanych materiałach wyrażen, naśladujących dźwięki płynące z otoczenia, zbudowana została z sylab otwartych (kończących się samogłoską), a więc takich, które pełnią w języku małego dziecka

funkcję pierwszych wyrazów. Dźwięki te, o dużej melodyjności, wypowiedane zwykle z charakterystycznym akcentem i wznoszącą intonacją, odbierane są, przetwarzane i zapamiętywane przez prawą półkulę mózgu. Spostrzeżone wzrokowo i słuchowo jako całości mogą być z łatwością rozpoznawane, różnicowane i odczytywane globalnie już w początkowym etapie nauki. (...) Szybkie rozpoznawanie zapisów MU, BE, UHU, KU KU itp., ma ogromną moc oddziaływania psychologicznego.

J. Cieczyńska

Kolejnym etapem jest łączenie dwóch sylab otwartych w wyrazy (np. **papa**, **mapa**). Potem do nauki wprowadza się zdania i teksty złożone z wyrazów dwusylabowych, np. **Ala lubi lody**. Następnym etapem jest wprowadzenie wyrazów wielosylabowych złożonych z sylab otwartych, np. **banany**. Kolejno pojawiają się sylaby zamknięte (np. las), wyrazy dwusylabowe składające się z sylaby otwartej oraz zamkniętej. Analogicznie do wcześniejszych etapów wprowadza się czytanie wyrazów wielosylabowych o sylabach zamkniętych. Metoda opiera się na zasadzie *powtarzanie-rozumienie-nazywanie* (czytanie).

POZYTYWNE ASPEKTY

Zaletami opisanej metody są: wykorzystanie naturalnej skłonności dziecka do mówienia sylabami, uwzględnienie etapów rozwoju mowy dziecka i jego możliwości percepcyjnych. Dodatkowo wzbudza pozytywną motywację (zbudowanie pozytywnej samooceny) oraz ułatwia płynne czytanie ze zrozumieniem. Pozwala również na rozwijanie kreatywności u dziecka.

Bibliografia:

1. J. Cieszyńska, *Kocham uczyć czytać. Poradnik dla rodziców i nauczycieli.*
2. D. Kamińska *Dobasoli do kanuka – czytanie pseudowyrazów.*
3. J. Mickiewicz, *Ćwiczenia ułatwiające naukę czytania i pisania dla uczniów klas młodszych.*
4. B. Zakrzewska *3,2,1,0...Start Czytanie treningowe.*
5. <http://mojedziecikreatywnie.pl/2015/04/najatwiejsza-metoda-nauki-czytania/>.
6. <http://www.sylaba.info/co-to-jest-metoda-sylabowa/>.
7. <http://lamislowka.pl/index.php/terapia/nauka-czytania>.